

Handläggare:
Eva Eriksson
Telefon:

Till
Resursenheten

Resursenheten

Verksamhetsplan 2014

Förslag till beslut

Resursenheten

Box 4270
102 66 Stockholm

eva.eriksson@stockholm.se
stockholm.se

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök.....	5
<i>1.6 Stockholmare är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm</i>	<i>5</i>
2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras.....	7
<i>2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.....</i>	<i>7</i>
<i>2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten.....</i>	<i>16</i>
3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva.....	18
<i>3.1 Budgeten är i balans</i>	<i>18</i>

Inledning

Inledning

Juni 2013 bildades en ny enhet, inom Södermalms stadsdelsförvaltning, **Resursenheten**.

- Stödenheten, där enhetschefen har ett övergripande ansvar för medel för barn i behov av särskilt stöd. Medarbetare inom stödenheten ger ett mångsidigt verksamhetsstöd till förskolepersonal i deras arbete med barn i behov av särskilt stöd. Medarbetarna är specialpedagoger och förskolepsykolog
- Bamse språkförskola, kommunövergripande förskola.
- Reimers specialförskola, kommunövergripande förskola för barn med flerfunktionsnedsättning

Enhetens målgrupp

Målgruppen för **Stödenheten** är barn, personal och vårdnadshavare i de kommunala förskolorna i stadsdelen. De enskilt anordnade förskolorna i stadsdelsområdet erbjuds också mot en avgift konsultation och handledning från stödenheten.

Enhetens förskolor är kommunövergripande och anslagsfinansierade.

För att få en plats på **Bamse** språkförskola krävs en remiss från logoped. BVC (Barnavårdscentralen) kan också förmedla kontakten.

Barn i åldrarna 1-5 år från hela Stockholms stad kan söka plats på **Reimers** specialförskola.

Verksamhetens idé

För att kunna arbeta utifrån läroplan och skollag och för att kunna planera barns lärande måste man ställa sig följande fyra frågor.

VAD: Vad ska barn lära sig? Vad vill vi att barn ska få möjlighet att utveckla sitt kunnande kring.

HUR: Hur ska det läras in? Hur är vårt förhållningssätt- pedagogernas förhållningssätt styrs av vilka värden man bär på, vilken barnsyn, kunskapssyn och syn på lärandet som man bär med sig. Hur organiserar vi och lägger upp vårt arbete med barnen och hur skapar vi förutsättningarna. Där ingår också utformningen av den pedagogiska miljön.

VARFÖR: Det svarar mot förskolans uppdrag som finns formulerat i både läroplan och skollag. Parallellt med detta är att kunna befinna sig i barnens här-och-nu.

VEM: Vem är det som ska lära sig? Det är skillnad på yngre barn och äldre barn när de ska utveckla sin förståelse för t.ex. matematik.

Dessa frågor har betydelse för måluppfyllelse och är delar av den pedagogiska processen.

Målet för **Stödenhetens** insatser är att pedagogerna har redskap och kunskaper, för att kunna skapa en miljö för omsorg, lek och lärande som bidrar till utveckling för alla barn. Därför erbjuder Stödenheten stadsdelens förskolepersonal psykologisk konsultation, specialpedagogisk handledning och fortbildning. Konsultationen och handledningen har fokus på enskilda

barn, barngrupper och föräldrakontakter. Temat i de enskilda uppdragen är varierande och omfattar förutom barn med neuropsykiatriska diagnoser, språkutvecklande arbetssätt, andraspråksinlärning och strategier för verksamheten vid traumatiska händelser.

Enhetschefen beviljar extra medel, utifrån bedömning av behov i arbetet med enskilt barn, efter ansökan från förskolorna.

Förskolornas fokus är utveckling, lek och lärande. Vår verksamhet bygger på att barnen utifrån en lustfylld och ett utmanande arbetssätt ska utveckla sin egen identitet och sin upptäckarlust.

Vi ska ge goda förutsättningar för lärande, tron på den egna förmågan och bekräfta barnen som individer

Verksamheten lägger stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling, uppmuntra och ta till vara barnets nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt. På språkförskolan **Bamse** får barnen en individuell behandlingsplan där tal- och språkträning ingår.

På **Reimers** finns avtal med Habilitering och Hälsa, inom SLL (Stockholms stads landsting) som möjliggör att förskolans arbetsterapeut och sjukgymnast har habiliteringsansvaret för förskolans barn.

Förskolorna erbjuder en pedagogisk miljö som är trygg och som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet. Den ska inspirera barnet att utforska sin omvärld.

Vår pedagogiska verksamhet uppmuntrar till delaktighet för barn, föräldrar och pedagoger utifrån de faktiska förutsättningarna som finns. Vi menar att barn *kan*, utifrån sin förmåga. Förskolan ska se möjligheterna hos varje barn och utgå från att varje barn är kompetent, nyfiskt, kreativt med lust att lära.

Verksamhetsutveckling är ett fortlöpande arbete som förutsätter att idéer tas tillvara och att vi samarbetar för att lyckas med vårt uppdrag.

Resursenheten kommer att driva verksamhetsutveckling framåt genom en god ekonomisk hållning, genom att säkra att vi har rätt kompetens på enheten, genom att jobba med friskvård så att sjukfrånvaron hålls nere, genom att jobba med både ledarskap och medarbetarutveckling. Vi strävar för att ha en god kommunikation med enhetens medarbetare, vårdnadshavare och andra intressenter.

Våra utvecklingsområden inför 2014

Värdegrundsfrågor

Pedagogiska miljöer

Organisation

Förskolechef/enhetschef leder arbetet och har det övergripande ansvaret för verksamhet, personal och budget.

Enhetschefen beviljar särskilda medel i dialog med förskolorna utifrån barnens behov, medverkar vid placering i specialförskola, samarbetar med andra stadsdelsförvaltningar och kommuner, kring förskoleplats på Södermalm för barn i behov av särskilt stöd.

Ger rådgivning till vårdnadshavare. Samverkar med vårdnadshavare och berört nätverk inom landstinget.

Enhetens personalgrupp består av:

Pedagogisk handledare med administrativ inriktning för förskolorna

Ekonomisk controller

Psykolog

Specialpedagoger

Förskollärare

Logopeder

Sjukgymnast

Arbetsterapeut

Kockar

Våra styrdokument

FN:s barnkonvention.

Skollagen.

Diskrimineringslagen.

Förskolans reviderade läroplan. Lpfö-98

KF:s inriktningsmål:

1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholmare är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

Nämndmål:

Barnen i förskolan möter ett varierat kulturutbud

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn som visar grundläggande skapande förmågor	95 %		Halvår
Andel vårdnadshavare som anser att kulturupplevelser och barns eget skapande ingår som en naturlig del i förskoleverksamheten.	80 %		Halvår

Åtagande:

Barnen i förskolan möter ett varierat kulturutbud.

Förväntat resultat

80 % av vårdnadshavarna anser att kulturupplevelser och barns eget skapande ingår som en

naturlig del i förskoleverksamheten.
95 % av barnen visar grundläggande skapande förmågor

Arbetsätt

Utifrån sina egna förutsättningar utvecklar barnen sin skapande förmåga och tar del av det kulturella utbudet. Kultur finns som en del i förskolans vardag där den pedagogiska miljön är trygg med ett rikt och varierat utbud av material.

Förskolan erbjuder även kulturupplevelser utanför förskolan som teater- sångföreställningar och biblioteksbesök med deras kulturutbud.

Förskolan erbjuder många tillfällen till skapande aktiviteter, som sång, dans, rullstolsdans, sagoläsning, rörelseaktivitet m.m.

Vi har gemensam storsångsamlingen gång i veckan på förskolorna då barnen träffar alla på förskolan.

Det finns musikrum där barnen kan uppleva musik i hela kroppen i musikvattensäng på en av förskolorna.

En sångsamling och titta i böcker är också kulturupplevelse för ett litet barn.

För att säkerställa hur vi arbetar med kulturupplevelser, ger vi vårdnadshavare information, vi dokumenterar med ord och bilder och tar upp detta när vi har utvecklingssamtal.

Resursanvändning

Förskolans främsta resurs är medarbetarna och deras kompetens.

För att ta tillvara medarbetarnas kompetens så effektivt som möjligt har medarbetarna bland annat ansvarsområden utifrån kompetens och intressen.

Informationsteknik (IKT) används i verksamheten till exempel för att dokumentera verksamheten och i dialog med vårdnadshavare. Förskolan har en organisationsstruktur med rutiner och riktlinjer på intranätet och sparar gemensamma dokument i kataloger som alla kan ta del av.

Uppföljning

Förskolan följer upp målen i olika modeller. För att ta reda på hur väl barnen når målet har förskolan en modell som heter GUF (Gemensam utveckling av de kommunala förskolorna på Södermalm) Modellen utgår från ett antal kriterier som relaterar till målen i läroplanen. Som underlag använder förskolan bland annat dokumentation och utvecklingssamtalen med vårdnadshavare. GUF genomförs två gånger per år.

Arbetslagen på båda förskolorna genomför olika observationer för att kunna dokumentera kulturupplevelserna.

Vårdnadshavarens åsikter följs upp i Stockholms stads årliga förskoleundersökning.

KF:s inriktningsmål:

2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden

Indikator	Årsmål	KF:s års- mål	Periodici- tet
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel förskollärare av antal anställda	70 %	41 %	År
Andel nöjda föräldrar	85 %	85 %	År
Antal barn per grupp	6,5	16	År
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	1,5	4,9	År
Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,7	3,7	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan	2014-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan	2014-01-01	2014-12-31

Nämndmål:

Barnen visar grundläggande demokratiska värderingar

Indikator	Årsmål	KF:s års- mål	Periodici- tet
Andel barn som visar grundläggande demokratiska värderingar	90 %		Halvår
Andel vårdnadshavare som är nöjda med utvecklingen av barnens sociala förmåga	87 %		Halvår

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna ska arbeta aktivt med att bryta traditionella könsmönster	2013-01-01	2014-12-31

Åtagande:

Barnen visar grundläggande demokratiska värderingar

Förväntat resultat

90 % av barnen visar grundläggande demokratiska värderingar

87 % av vårdnadshavarna är nöjda med hur förskolan arbetar med att utveckla barnens sociala förmåga

Arbetsätt

För att säkerställa Resursenhetens arbetsätt där barnen visar respekt, solidaritet, förståelse för människors lika värde har vi en likabehandlingsplan som tryggar barnens vistelse i förskolan. Den ska fungera förebyggande och genom den får barnen tillgång till en vistelse i förskolan fri från mobbning och kränkande behandling.

Vi arbetar med genusperspektiv för att motverka traditionella könsmönster och könsroller. Vi vuxna är förebilder för barnen och vi jobbar mycket med vårt eget förhållningssätt och hur vi bemöter barnen i förskolan. Flickor och pojkar ska ha samma möjligheter att utveckla fler styrkor och inte begränsas av traditionella mönster.

Genom att uppmuntra, stötta och ge positiv uppmärksamhet stärker vi barnens självkänsla. Om barnen får träna på nya förmågor och samtidigt få uppmuntran och stöd, skapas en positiv självbild och självkänslan växer.

Självkänslan är en grundläggande känsla av att: Jag duger som jag är.

Vi vill att barnen ska få möjlighet att överskrida de traditionella gränserna och vidga sina förmågor. Att uppmuntra barnen när de vågar pröva nytt, ge positiv förstärkning på beteendet och bekräftelse. Vi vill att alla blir sedda och uppmärksammade för den person som de är..

Vi stärker grupp känslan genom att arbeta med aktiviteter som främjar samhörighet.

Barnen lär sig att olikheter är en tillgång för alla i gruppen och att alla behövs och tillsammans med vuxna hittar vi alternativa lösningar.

Vuxna är nära barnen så att de ska kunna vara lyhörda för barnens reaktioner och kommentarer för att ge vägledning och uppmuntran.

För att säkerställa arbetet med att ge vårdnadshavarna kunskap om arbetet med att utveckla barnens demokratiska värden vi tar också upp detta vid utvecklingssamtalen.

Resursanvändning

Den höga kompetensen och det stora engagemanget bland medarbetarna skapar goda förutsättningar för ett klimat där trygghet och tillit mellan personal och barn skapas.

Medarbetarna i förskolan är viktiga förebilder i när det gäller att visa respekt, ansvar, solidaritet och förståelse genom att göra barnen uppmärksamma på att människor kan ha olika attityder och värderingar som styr deras synpunkter och handlande.

Medarbetarna lyssnar på barnen och tar tillvara på deras intressen. Pedagogisk dokumentation används som ett verktyg för reflektion, planering, uppföljning och utvärdering.

Den pedagogiska miljön och det pedagogiska materialet är exempel på bra och viktiga resurser

Uppföljning

Medarbetarna observerar och dokumenterar

Barnens utveckling följs upp kontinuerligt genom utvecklingsdiskussioner.

Pedagogisk dokumentation används som ett pågående verktyg för uppföljning och utveckling.

På APT (arbetsplats träffar) diskuteras värdegrundsfrågorna. Likabehandlingsplanen utvärderas och revideras varje år under en av höstens arbetsplatsträffar.

Reflektion kring de pedagogiska miljöerna diskuteras och förändringar genomförs om de inte är anpassade för den aktuella barngruppen

De förväntade resultaten följs upp med hjälp av Stockholms stads årliga förskoleundersökning och GUF (medarbetares observation av barnens utveckling)

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Medarbetarna ska ha kunskap i att tidigt identifiera barn i behov av särskilt stöd för att ge barnen rätt stöd	2014-01-01	2014-12-31
Utveckla IT som ett kommunikationsstöd för barn i behov av särskilt stöd	2014-01-01	2014-12-31
Vid behov ska stödenhetens resurser för barn i behov av särskilt stöd användas	2014-01-01	2014-12-31

Nämndmål:

Barnen visar grundläggande förmågor för fortsatt utveckling, lek och lärande

Indikator	Årsmål	KF:s års- mål	Periodici- tet
Andel barn som visar grundläggande förmågor för fortsatt utveckling, lek och lärande	90 %		Halvår
Andel förskollärare som har en förskollärexamen (årsarbetare)	70 %		Tertial
Andel nöjda vårdnadshavare avseende utveckling och lärande	80 %		Halvår

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor ska arbeta med pedagogisk dokumentation	2013-01-01	2014-12-31
Barnen i förskolan ska erbjudas god och näringsrik mat. Förskolorna ska satsa på att servera ekologisk mat.	2013-01-01	2014-12-31

Åtagande:

Barnen visar grundläggande förmågor för fortsatt utveckling, lek och lärande.

Förväntat resultat

90 % av Stödenhetens insatser stärker förskolans arbetssätt med barn i behov av särskilt stöd.

90 % av barnen visar grundläggande förmågor för fortsatt utveckling, lek och lärande.

80 % av vårdnadshavarna i förskoleundersökningen är nöjda avseende område utveckling och lärande.

Arbetssätt

Förskolepsykolog samt specialpedagoger ger psykologisk konsultation, specialpedagogisk handledning till förskolans personal kring enskilda barn, barngrupper och föräldrakontakter. Ger specialpedagogisk handledning till förskolans personal kring språkutvecklande arbetssätt och andraspråksinlärning.

Utvecklar samarbetet kring barn i behov av särskilt stöd genom att träffa förskoleavdelning-

ens utvecklingsgrupp och olika lärgrupper.

Metoder som används är: samtal utifrån relationsinriktad utvecklingspsykologisk teori och inlärningsteori, observationer i barngrupp samt videoinspelning.

Krisbearbetande samtal utifrån en strukturerad modell grundad på psykologisk debriefing.

Resursenhetens förskolor har en pedagogisk miljö som är konstruerad så att den stimulerar barns nyfikenhet till lek och lust att utforska. Vardagssituationerna är utformade så att barnen får rika möjligheter att prova, undersöka och uppleva. Barnen erbjuds inspirerande aktiviteter och material.

Barnen använder sig av och uttrycker sig i bild och form, sång och musik, dans, rörelse och drama. I skapande verksamhet, samling, rörelse och i leken tränar barnen olika begreppsuppfattningar såsom mängd, form, antal, tid och så vidare.

Språkförskolan Bamse har ett specifikt behandlingsuppdrag inom området, de har även en grundläggande språkträning och behandling.

Den inriktas på begrepp som färg, form och antal. En annan viktig del är perceptionsträning. Med det menas hur vi tolkar det vi hör, ser och känner. Barnens förståelse för ord, meningar och grammatiska funktioner tränas också. Dessutom arbetar barnen med sitt ordförråd tillsammans med medarbetarna.

Förutom strukturerade tal- och språkövningar är hela verksamheten utformad så att barnet får språklig stimulans och kommunikationsträning i alla situationer under dagen.

Bamse står för en strukturerad verksamhet med mycket vuxenstöd. Medarbetarna lägger stor vikt vid tydlig kommunikation, med tecken- och bildstöd.

Reimers specialförskola sätter fokus på barnens motoriska utveckling. Medarbetarna motiverar, stimulerar och utmanar rörelseförmågan genom lek och dagliga aktiviteter så att barnen blir nyfikna och vill prova på mera.

Rörelser kan utföras aktivt (av barnet helt själv), delvis aktivt (med hjälp av hjälpmedel eller personal) eller passivt (av personal).

Alla rörelser stimulerar till utveckling av rörelseförmågan hos barnet.

För att säkerställa arbetet med att ge vårdnadshavarna kunskap om arbetet med att utveckla barnens grundläggande förmågor för fortsatt utveckling, lek och lärande dokumenteras detta i barnens pärmar, via intranätet, möten med vårdnadshavarna och vid utvecklingssamtalen.

Resursanvändning

Stödenhetens resurser utgörs av medarbetarnas yrkeskompetens och erfarenhet.

Konsultation och handledning till arbetslag prioriteras i förhållande till fortbildningsuppdrag och annat utvecklingsarbete.

Samverkan med barnhälsovård, barnhabilitering, LSS-handläggare, BUP eller socialsekreterare.

Samverkan/samarbete med yrkesnätverk i andra stadsdelsförvaltningar.

Förskolans lokaler är en viktig resurs. Genom att se förskolan som en förskola-ett arbetslag utnyttjas alla ytorna effektivt. Miljön utgår från barnens behov och intressen och är tillgänglig, utmanande och utvecklande. Det finns tillgång till relevant material och förskolorna an-

vänder återvinningsmaterial och material från naturen.

Medarbetarna på båda förskolorna har kunskaper och utbildning så att de kan via lek och aktiviteter planera utmaningar som stimulerar barnens olika förmågor.

Uppföljning

Alla medarbetare i stödenheten lämnar en utvärderingsblankett efter avslutat uppdrag. Sammanställning av resultatet redovisas årsvis gemensamt för enheten. I blanketten särskiljs de olika funktionerna för intern analys.

En särskild blankett används dessutom vid uppföljning/utvärdering av särskilda medel.

Medarbetarna på förskolorna lyssnar på barnen och tar tillvara deras intressen.

Barnens arbete, lärande, lek, utveckling och intressen blir dokumenterade genom foton och text som sätts upp på förskolan samt visas för vårdnadshavarna.

Medarbetarna diskuterar, reflekterar och utvärderar barnens utveckling och lärande när de har utvecklingsdiskussioner/pedagogmöten.

Indikator	Årsmål	KF:s års-mål	Periodicitet
Stödenhetens insatser stärker förskolans arbetssätt med barn i behov av särskilt stöd.	90 %		År

Nämndmål:

Barnen är delaktiga och har inflytande

Indikator	Årsmål	KF:s års-mål	Periodicitet
Andel barn som är delaktiga och har inflytande	82 %		Halvår
Andel vårdnadshavare som är nöjda med barnens inflytande och delaktighet	83 %		Halvår

Åtagande:

Barn är delaktiga och har inflytande i förskolan

Förväntat resultat

82 % av barnen är delaktiga och har inflytande i förskolan

83 % av vårdnadshavarna är nöjda med hur barnen har inflytande och är delaktiga

Arbetssätt

Barnens behov och intressen styr vår verksamhet på båda förskolorna. Medarbetarna är mottagliga och lyssnar in barnens tankar, känslor och önskemål för att kunna planera den pedagogiska verksamheten.

Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och miljön på förskolan.

Förskolan låter barnen få utveckla sin förmåga att leka och lära i grupp, där grunderna är turtagande, samförstånd och ömsesidighet.

På Bamse är barnen aktiva i dialog i olika gruppansättningar som samlingar, aktivitets-

grupper, temagrupper etc. De uttrycker sina synpunkter när aktiviteterna pågår och medarbetarna lyssnar uppmärksamt, utmanar och uppmuntrar.

Varje barn har en egen portfolio (pärm/mapp där barnets utveckling och lärande dokumenteras) som de har möjlighet att titta i när de själva vill. De är även till viss del med i beslut kring vad som skall finnas med i portfolion. I reflektioner tillsammans med barnen, och medarbetare emellan kring den pedagogiska dokumentationen (barns lärande i grupp dokumenteras), ökar medvetenheten om barnens intressen och frågeställningar

På Reimers är medarbetarna lyhörda och kommunicerar med barnen i leken och i olika vardagssituationer. Barnen har olika individuella behov som medarbetarna uppmärksammar och tillgodoser. Olika kommunikationssätt används individuellt anpassade efter varje barns förutsättningar och behov.

Kroppsnära relationer för att avläsa och bekräfta barnets kroppsspråk.

Signaler för att förbereda en aktivitet.

Tecken som stöd för att förstärka det verbala språk.

Använda musik enskild barn-vuxen, för att utveckla kommunikationen.

Utveckling av kommunikation och samspel ger barnet möjlighet till inflytande. Medarbetarna tolkar barnens signaler och har med det i planering och utvärdering av verksamheten.

Vi ger vårdnadshavarna kunskap om hur vi arbetar med barns inflytande bland annat genom dokumentation på förskolorna och när vi har samtal.

Resursanvändning

På förskolorna arbetar vi med att alla barn får ett reellt inflytande på arbetssätt och verksamhetens innehåll utifrån sina egna förmågor.

Genom att miljön utgår från barnens behov och intressen och är tillgänglig, utmanande och utvecklande medför att barnen blir delaktiga och får inflytande i sin förskola.

Medarbetarnas långa erfarenhet av barn med olika svårigheter att kommunicera, de ger varandra inspiration att prova på nya metoder och material. Medarbetarnas kunskaper och förmågor att vara lyhörd och kunna avläsa små signaler från barnen.

Medarbetarnas kunskaper i teckenspråk/teckenkommunikation

Medarbetarnas kunskaper i musikterapi.

Tillgången till datorer och kameror är viktiga för att barnen skall kunna vara delaktiga i dokumentationsarbetet.

Uppföljning

Förskolan följer upp målen i olika modeller. För att ta reda på hur väl barnen når målen har förskolan en modell som heter GUF. Modellen utgår från ett antal kriterier som relaterar till målen i läroplanen. Som underlag använder förskolan bland annat observationer, dokumentation, pedagogisk dokumentation och barnintervjuer. GUF genomförs två gånger per år. På våren har enheten en utvärderingsdag då verksamhetens åtaganden utvärderas och revideras utifrån resultatet. GUF används på Bamse.

Medarbetarna lyssnar på barnen och tar tillvara deras intressen.

Den pedagogiska dokumentationen används som ett verktyg för reflektion, planering, upp-

följning och utvärdering. Egen utvärdering genom observationer.

Vårdnadshavarnas åsikter följs upp i Stockholms stads årliga förskoleundersökning. Förskoleundersökningen följs upp på APT (arbetsplatsträff) samt på planerings- och utvärderingsdagarna. Föräldrar har möjlighet att tycka till om verksamheten i olika forum för vårdnadshavare.

Nämndmål:

Barnen är förberedda inför sin övergång till förskoleklass

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel av barnen som börjar i förskoleklass och som är förberedda inför övergången.	86 %		Halvår
Andel vårdnadshavare som tycker att deras barn är förberett inför övergången till förskoleklass	97 %		Halvår

Åtagande:

Barnen är förberedda inför sin övergång till förskoleklass.

Förväntat resultat

86 % av barnen som börjar i förskoleklass är förberedda inför övergången.

97 % av vårdnadshavarna tycker att deras barn är förberett inför övergången till förskoleklass.

Arbetsätt

Vi följer Stockholms stads rutiner för övergång från förskola till förskoleklass, med överlämnande-/avslutningssamtal med vårdnadshavare, barn och förskoleklass/skola. Förskolorna kompletterar dessutom med egna rutiner för övergångar till skola.

På Bamse görs en omfattande utredning/kartläggning innan skolplacering. Det är en språklig utredning (Språkförståelse för ord och meningar, passivt/aktivt ordförråd, grammatik/meningskonstruktion, fonologi/uttal och pragmatik).

Utvecklingsbedömning görs av konsultpsykolog. Den skola som vårdnadshavarna önskar kommer på besök och träffar barnet i verksamheten under en förmiddag. De flesta av barnen går ett förlängt år på Bamse och tillsammans med skolan görs det en bedömning om barnet ska börja förskoleklass eller första klass. Skolan får muntlig och skriftlig information om språklig status, pedagogiskt utlåtande och psykologens utlåtande.

Bamse har även en 6 års verksamhet med särskilda aktiviteter som är anpassade och skolförberedande.

På Reimers specialförskola tar skolan eller förskolan kontakt, så de kan komma på besök till förskolan under våren.

Här får de se barnet i en miljö som är känd för barnet. Då får de också muntlig information om barnets förmågor, vad barnet tycker om och vilka behov barnet har.

Ansvarig förskollärare/specialpedagog lämnar över, i samråd med vårdnadshavarna pedagogisk ett

utlåtande som de har skrivit om barnet. Ibland följer medarbetarna med vårdnadshavare på

besök inför skolvalet.

I samråd med Habiliteringen tar sjukgymnast och arbetsterapeut har kontakt med skolan och lämnar över

information om barnet.

Genom kontinuerliga samtal med vårdnadshavare är de informerade om förskolans/skolans förberedelser inför skolstarten.

Resursanvändning

Stockholms stads riktlinjer för övergång från förskola till förskoleklass.

Samverkan och kontakt med lärarna i förskoleklass.

Medarbetarnas kunskaper om barnen och dokumentationen de skrivit.

Bamse språkförskola har också egna specialanpassade rutiner samt kontakt med konsultpsykolog.

På Reimers finns specialförskolans "Rutiner för övergång från förskola till förskoleklass".

Uppföljning

Förskolan följer upp målen i olika modeller. För att ta reda på hur väl barnen når målet har förskolan en modell som heter GUF (Gemensam utveckling av de kommunala förskolorna på Södermalm) Modellen utgår från ett antal kriterier som relaterar till målen i läroplanen. Som underlag använder förskolan bland annat dokumentation och utvecklingssamtalen med vårdnadshavare. GUF genomförs två gånger per år.

Vårdnadshavarnas åsikter följs upp genom frågor som ställs vid avslutningssamtalet på våren innan skolstart till de vårdnadshavare som har barn som börjar i förskoleklass

Nämndmål:

Vårdnadshavare och förskola samverkar för barnets bästa

Indikator	Årsmål	KF:s års-mål	Periodicitet
Andel barn som förskolan bedömer att de samverkar med hemmet för barnets bästa.	97 %		Halvår
Andel vårdnadshavare som anser att hem och förskola samverkar för barnets bästa	84 %		Halvår

Åtagande:

Vårdnadshavare och förskola samverkar för barnets bästa.

Förväntat resultat

Förskolan bedömer att de samverkar med hemmet för barnets bästa till 97 %.

84 % av vårdnadshavarna anser att de och förskolan samverkar för deras barns bästa.

Arbetsätt

Förskolan skall vara ett komplement till hemmet genom att ge bästa möjliga omsorg och förutsättningar för lärande. Vårdnadshavarna har rätt att få veta hur förskolan arbetar och vad

barnen upplever under sin tid i verksamheten.

Förskolan ansvarar för att förtydliga, samordna och sprida information till vårdnadshavarna om förskolans arbetssätt, förutsättningar, policys och rutiner. Vi kommunicerar muntligt, dagligen och vid olika sammankomster.

Vårdnadshavarna får skriftlig information på anslagstavlor, via brev och kontaktböcker.

Medarbetarna beaktar vårdnadshavarnas synpunkter och tillsammans försöker man komma fram till det som är bäst för barnet. Vårdnadshavarnas önskemål och information om barnets behov uppfylls i så stor utsträckning som möjligt. En rak och tydlig kommunikation och ett förtroendefullt samarbete mellan hemmet och förskolan eftersträvas. På mötet med vårdnadshavarna under hösten deltar förskolechefen, information om verksamheten är ett viktigt moment i mötet men även dialog där vårdnadshavarnas frågor och synpunkter är av största vikt.

Stockholms stads förskoleundersökning ger föräldrarna möjlighet att utvärdera verksamheten en gång/år, resultatet analyseras och förbättringsåtgärder planeras för nästkommande år.

För att ge vårdnadshavarna insyn om sitt barns vardag dokumenteras barnens dagar på förskolan genom bilder, foton och berättelser från de lärprocesser som pågår.

Resursanvändning

Medarbetarnas kompetens kring samverkan med hemmet är en viktig resurs.

Medarbetarna informerar och diskuterar med föräldrarna om arbetssätt i förskolan som skall stimulera deras egna barns utveckling. Den dagliga kontakten är viktig, den kan vara muntlig eller via kontaktboken.

IT: vårdnadshavare har möjlighet till mejlkontakt med förskolechefen.

Förskolorna har en egen hemsida med beskrivningar av organisation och arbetssätt samt bilder från verksamheten.

Uppföljning

Stockholms stads årliga Förskoleundersökning visar på vårdnadshavarnas nöjdhet med vår förskola och synliggör våra utvecklingsområden.

Inför utvecklingssamtalen får vårdnadshavarna ett antal frågor som vi pratar om under samtalet.

Vid utvecklingssamtalen chef - medarbetare diskuterar vi om samverkan har fungerat.

På planeringsdagarna analyserar och diskuterar vi resultaten från enkäterna och allmänna synpunkter som har kommit fram vid samtal med vårdnadshavare.

Under våren gör vi en genomgång av vår skriftliga dokumentation för att se om något ska ändras.

Uppföljning sker också i det dagliga mötet Medarbetarna lyssnar på vårdnadshavarna och tar tillvara på deras synpunkter

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Aktivt Medskapandeindex	81	80	År
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	80 %	80 %	År
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete.	94 %	92 %	År
Sjukfrånvaro	4,4 %	4,4 %	Tertial

Nämndmål:

Ledarskapet är tydligt, aktivt och kommunikativt

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Medarbetares känsla av motivation (Motivationsindex)	82		År
Medarbetares upplevelse av chefens ledarskap (Ledarskapsindex)	79		År
Medarbetares upplevelse av styrning av verksamheten (Styrningsindex)	84		År

Åtagande:

Ledarskapet är tydligt, aktivt och kommunikativt

Förväntat resultat

Medarbetares känsla av motivation är 82.

Medarbetares upplevelse av chefens ledarskap är 79.

Medarbetares upplevelse av styrning av verksamheten är 84.

Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare 80 %

Arbetsätt

Förskolechefen har ansvar för att uppnå förväntade mål inom sin verksamhet.

För att göra det behöver chefen som ledare tydligt förmedla verksamhetens uppdrag och mål, skapa tydliga förväntningar samt ge återkoppling på medarbetares arbetsinsatser. Chefen behöver vara närvarande, lyssnande, visa tillit till medarbetare och ge förutsättningar för delaktighet. Ledarskapet ska leda till helhetssyn, initiativkraft och att allas kompetens tas tillvara.

Under 2014 ska chefen:

-förmedla verksamhetens uppdrag och mål så att medarbetare känner att de bidrar till att nå

stadens övergripande vision och mål,

-ge medarbetare återkoppling på deras prestation, både det som fungerar bra och det som kan förbättras genom samtal,

-använda effektiva mötesmetoder som bygger på dialog och som skapar öppenhet och delaktighet och

-stimulera till samarbete och utbyte av erfarenheter, såväl på arbetsplatsen som med andra verksamheter.

Uppföljning

Skер via medarbetarenkäten.

Nämndmål:

Medarbetarskapet är aktivt, ansvarstagande och utvecklingsinriktad

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra fysisk skyddsround	2014-01-01	2014-05-31
Med utgångspunkt från medarbetarenkäten tar chef tillsammans med medarbetare fram en handlingsplan	2014-01-01	2014-03-03

Åtagande:

Medarbetarskapet är aktivt, ansvarstagande och utvecklingsinriktad

Förväntat resultat

Aktivt Medskapandeindex 81

Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete 94 %

Sjukfrånvaro 4,4 %

Arbetssätt

Medarbetarna är avdelningens viktigaste resurs. Medarbetare ska vara väl förtrodda med verksamhetens mål och förväntade resultat. Ett aktivt medarbetarskap innebär att varje medarbetare tar eget ansvar för sina arbetsuppgifter, för att utveckla verksamheten och skapa ett bra arbetsklimat på arbetsplatsen. Det innebär att ta ansvar för sin egen utveckling.

Under 2014 ska enheten stärka medarbetares förmåga att:

-ta eget ansvar för arbetsuppgifter och för att utveckla verksamheten,

-vara aktiv och bidra på möten

-ge återkoppling till chef och kollegor, både det som fungerar bra och det som kan förbättras och

-samarbeta internt och med andra verksamheter.

Uppföljning

Skер via medarbetarenkäten och medarbetarsamtal.

3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

3.1 Budgeten är i balans

Nämndmål:

Det ekonomiska resultatet är positivt

Åtagande

Det ekonomiska resultatet är positivt.

Förväntat resultat

Det ekonomiska resultatet är positivt.

Arbetsätt

Budget har en punkt på arbetsplatsträffarna.

Medarbetarna är kostnadsmedvetna,

Exempel, fråga på **förskolorna**. Hur gör vi vid medarbetares frånvaro?

Kan vi lösa det utan vikarie?

Exempel, stödenheten

- stödenhetens tidiga insatser håller ner kostnaden för tilldelning av särskilda medel.
- att barnens behov tillgodoses inom stadsdelens förskolor , undantagsfall externa placeringar.
- medlen för barn i behov av särskilt stöd fördelas två gånger per år efter skriftlig ansökan från förskolepersonal i samråd med föräldrar. Medlen ges som en "klumpsumma" i dialog med förskolecheferna.
- förskolechef/enhetschef följer upp budget en gång i månaden med budgetcontroller.
- Avtal med andra stadsdelar och kommuner upprättas av enhetschef angående ersättning för barn i behov av särskilt stöd. Detta för att säkerställa intäkterna.
- Stödenheten erbjuder enskilt driven verksamhet, konsultation och handledning mot en avgift

Resursanvändning

- fungerande uppföljningssystem för en budget i balans
- IT
- fungerande förenklat uppföljningssystem gällande tilldelning av särskilda medel till verksamheterna
- genom uppföljningar och utvärderingar med ta reda på om resurser till barn i behov av särskilt stöd används på ett adekvat sätt
- rekommendera förskolepersonalen att tidigt ta kontakt med stödenheten för konsultation och handledning